

Tài liệu tuyên truyền

HƯỚNG DẪN MỘT SỐ KỸ NĂNG SỐ CƠ BẢN CHO NGƯỜI DÂN

Hiểu đúng - Làm đúng trên mạng KỸ NĂNG NHẬN BIẾT HÀNH VI NÊN VÀ KHÔNG NÊN LÀM

(An toàn - Tôn trọng - Pháp luật)

I. VÌ SAO CẦN BIẾT RÕ HÀNH VI ĐƯỢC PHÉP VÀ KHÔNG ĐƯỢC PHÉP?

🌐 Không gian mạng là nơi mọi người giao tiếp, học tập, kinh doanh...

⚠️ Nếu không hiểu đúng:

- Có thể **vi phạm pháp luật** mà không biết.
 - Gây ảnh hưởng đến **danh dự, uy tín, tài sản** bản thân và người khác.
- 📺 Hiểu đúng hành vi = bảo vệ mình + tôn trọng cộng đồng.

II. NHỮNG HÀNH VI ĐƯỢC KHUYẾN KHÍCH THỰC HIỆN TRÊN MẠNG

Hành vi	Mô tả
Chia sẻ thông tin tích cực	Tin cậy, có kiểm chứng, góp phần xây dựng xã hội
Tôn trọng người khác	Lịch sự, không công kích cá nhân
Giữ gìn văn hóa ứng xử	Không dùng từ ngữ thô tục, phân biệt vùng miền, giới tính
Báo cáo thông tin sai lệch	Chủ động báo cáo tin giả, tài khoản lừa đảo
Bảo vệ thông tin cá nhân	Không đăng tải CCCD, địa chỉ nhà, tài khoản ngân hàng
Tương tác lành mạnh	Bình luận tích cực, hỗ trợ người khác sử dụng mạng

III. NHỮNG HÀNH VI KHÔNG ĐƯỢC PHÉP (CÓ THỂ BỊ XỬ PHẠT)

Hành vi vi phạm

Đăng tin giả, xuyên tạc, kích động
Xúc phạm, bôi nhọ danh dự, nhân phẩm người khác
Phát tán văn hóa phẩm đồi trụy, phản cảm
Xâm nhập, phá hoại dữ liệu cá nhân/tổ chức
Kinh doanh, quảng cáo hàng cấm, hàng giả
Lừa đảo qua mạng, chiếm đoạt tài sản

Hình thức xử phạt

Phạt tiền 10 – 20 triệu đồng (theo ND 15/2020/ND-CP); nặng hơn có thể truy cứu trách nhiệm hình sự
Phạt 10 – 30 triệu đồng; có thể bị kiện dân sự
Xử lý hình sự theo Bộ luật Hình sự
Truy cứu hình sự nếu gây thiệt hại nghiêm trọng
Phạt tù 20 – 100 triệu đồng tùy mức độ
Truy tố hình sự theo Điều 290 Bộ luật Hình sự

KỸ NĂNG SỬ DỤNG ỨNG DỤNG SỐ THIẾT YẾU

"Dễ học, dễ làm, tiện lợi mỗi ngày"

I. ỨNG DỤNG EMAIL – GIAO TIẾP CHUYÊN NGHIỆP

Chức năng chính: Nhận thư, gửi thư, lưu giữ thông tin chính thống.
Kỹ năng cần thiết:

- Tạo tài khoản Gmail/Yahoo/MailVN.
- Biết cách viết email: Địa chỉ người nhận, tiêu đề, nội dung, đính kèm.
- Kiểm tra thư rác, xác thực tài khoản.

Không nhấp vào email lạ yêu cầu cung cấp mã OTP/tài khoản

Lưu ý:

II. TIN NHẮN & MẠNG XÃ HỘI – KẾT NỐI GẦN HƠN

Công cụ phổ biến: Zalo, Facebook, Messenger, Telegram, Tiktok, Youtube...

Kỹ năng cần có:

- Gửi tin nhắn, gọi video.
- Tạo nhóm gia đình/lớp học/tổ dân phố.
- Cài đặt quyền riêng tư (chặn người lạ, ẩn thông tin cá nhân).

Lưu ý:

Không chia sẻ hình ảnh CCCD, tài khoản ngân hàng qua tin nhắn.

III. THANH TOÁN KHÔNG DÙNG TIỀN MẶT – AN TOÀN, TIỆN LỢI

Công cụ phổ biến: VNPAY, Momo, Viettel Money, Internet Banking...

Kỹ năng cần thiết:

- Quét mã QR, chuyển khoản, nạp tiền điện thoại.
- Theo dõi giao dịch, kiểm tra tài khoản.
- Biết cách khóa/mở tài khoản khẩn cấp.

Lưu ý:

Không chia sẻ mã OTP, cài đặt xác thực 2 lớp

IV. THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ – MUA SẮM ONLINE AN TOÀN

Ứng dụng phổ biến: Shopee, Tiki, Lazada, Sendo...

Kỹ năng cơ bản:

- Tạo tài khoản, tìm kiếm hàng hóa.
- Đặt hàng - chọn đơn vị vận chuyển - thanh toán.
- Theo dõi đơn hàng, đánh giá sản phẩm.

Không mua hàng từ tài khoản không rõ nguồn gốc, kiểm tra thông tin người bán

Cảnh báo:

V. HỌC TRỰC TUYẾN – HỌC MỌI LÚC, MỌI NƠI

Nền tảng phổ biến: Zoom, Google Meet, VNEdu, K12Online...

Kỹ năng cần có:

- Tham gia lớp học qua link, nhập mã học sinh.
- Mở/tắt mic - camera - chia sẻ màn hình.
- Tải tài liệu, nộp bài tập.

Lưu ý:

Chọn nơi có ánh sáng, kết nối mạng ổn định khi học.

VI. KHÁM BỆNH TỪ XA – CHĂM SÓC SỨC KHỎE KỲ VỌNG

Ứng dụng tiêu biểu: Wellcare, VOV Bacsi24, eDoctor, YouMed, Bookingcare...

Kỹ năng cần có:

- Đăng ký khám bệnh qua mạng.
- Điền thông tin sức khỏe, nhận kết quả xét nghiệm.
- Nhận đơn thuốc điện tử.

Khuyến nghị:

Dành cho người cao tuổi – có hỗ trợ từ nhân viên y tế/phường.

VII. TRA CỨU THÔNG TIN – MỞ RỘNG TRI THỨC

Công cụ phổ biến: Google, Cổng thông tin Chính phủ, ChatGPT, CSDL quốc gia...

Kỹ năng cần có:

- Tìm kiếm thông tin.
- Lĩnh vực cần tra cứu.
- Chọn lựa thông tin từ ngữ cần tra cứu.

Tra cứu nhanh bằng AI/ChatGPT cho kết quả tổng quát.

Lưu ý: